

FRYSLÂN LEEFT MET WATER

nummer 2 - april 2006

FRYSLÂN LEEFT MET WATER

NWSBRIEF

Inhoudsopgave 2^e nieuwsbrief:

- Hoe verliepen de gebiedsgroepbijeenkomsten?
- Ondertussen bij de gemeente Skarsterlân
- Aanpassingen in de landelijke waterwetgeving
- Geslaagde PBOW bijeenkomst met gemeenten
- Effecten ander beheer Lauwersmeer onderzocht

HOE VERLIEPEN DE GEBIEDSGROEPBIJEENKOMSTEN?

In de vorige nieuwsbrief heeft u kunnen lezen dat Wetterskip Fryslân in gebiedsgroepen aan de slag gaat met de Kaderrichtlijn Water (KRW). De eerste ronde heeft intussen plaatsgevonden. Deze zijn goed bezocht door wethouders van de gemeenten, vertegenwoordigers van natuur, landbouw-, recreatieverenigingen en de Kamer van Koophandel. Tijdens de bijeenkomsten stond het KRW-spel centraal. Dit spel heeft als doel het KRW-proces inzichtelijker te maken. Eén van de aanwezigen bij de bijeenkomst van Zuidoost was wethouder Duursma van de gemeente Opsterland. In de groep waarmee hij het spel gespeeld heeft, zaten vertegenwoordigers van gemeenten, LTO, natuur en Wetterskip Fryslân.

Een korte reactie van wethouder Duursma:

"Ik vond het een informatieve en leerzame bijeenkomst, omdat we echt met de probleemstelling aan het werk moesten."

Wat vond u van de casus over De Leijen?

"Een goede casus die gericht was op de praktijk en vele aspecten."

Hoe verliepen de discussies in uw groep?

"In het begin wat aarzelend, maar gaandeweg liep het goed. Tijdens het spel hebben we vooral geleerd dat je als team moet opereren en met goede argumenten moet komen."

Hebt u vertrouwen in het KRW-proces?

"Ik heb er vertrouwen in, omdat het alleen kan slagen als je goed samenwerkt en die bereidheid was er meer dan voldoende tussen de partijen. Ik kijk daarom erg uit naar de volgende bijeenkomst!"

Ondertussen bij... de gemeente Skarsterlân

Wethouder Bé de Winter over het waterplan Skarsterlân

"In 2004 zijn we gestart met de ontwikkeling van het gemeentelijke waterplan. Ons waterplan bestaat uit een 'visie' en een 'uitvoeringsplan'. Binnen een klein jaar is de visie in een breed overleg met betrokkenen, namelijk de plaatselijke belangen, de landbouw-, recreatie- en natuurverenigingen, maar ook bijvoorbeeld de hengelsport, tot stand gekomen. Dit onderdeel, waarin thema's gekoppeld zijn aan doelstellingen, is gepresenteerd aan de raad en vervolgens vastgesteld. Hiermee is een heldere lijn uitgezet voor de toekomst. Met de doelstellingen in ons achterhoofd en de concrete projecten aangereikt tijdens klankbordgroepbijeenkomsten is

verder gewerkt aan het Uitvoeringsplan 2006 - 2009. Dit wordt na goedkeuring door de stuurgroep ter besluitvorming voorgelegd aan het college en de raad.

De verwachting is dat de projecten een grote kans van slagen hebben. Naast de concrete projecten heeft het waterplan ook al zijn impact gehad op de interne organisatie. Water heeft op alle niveau's haar plek gekregen. Ook de verbeterde samenwerking met Wetterskip Fryslân is noemenswaardig. Goed om te melden is dat de Kaderrichtlijn Water meteen vertaald werd in een pilot. Hierdoor hebben we in een vroeg stadium een indruk gekregen van de consequenties van deze richtlijn voor onze gemeente."

Aanpassingen in landelijke waterwetgeving

Het ministerie van Verkeer en Waterstaat heeft een omvangrijk wetgevingstraject ingezet. In deze bijdrage gaan we kort in op de ontwikkelingen rondom de opstelling van de (integrale) Waterwet.

De ontwikkeling van de afgelopen decennia naar integraal beheer van watersystemen, vormt ook de basis voor het bijbehorende wettelijke instrumentarium: van een aantal afzonderlijke wetten naar één integrale Waterwet. Hierin staan niet langer wateren en waterstaatswerken e.d. centraal, maar het totale watersysteem. Dit is het geheel van oppervlaktewateren en grondwater (in kwalitatieve en kwantitatieve zin) en de waterbodems, oevers, flora en fauna, waterkeringen en technische

infrastructuur. De Waterwet gaat regels stellen voor het formuleren van beleid en beheer en gebruik van watersystemen; de regels richten zich –kort gezegd– op veiligheid tegen overstromingen en wateroverlast en voldoende en schoon water. Het beheer van de watersystemen komt zoveel mogelijk in één hand:

Het Rijk voor de Rijkswateren en de waterschappen voor de regionale watersystemen.

Gemeenten komen de Waterwet tegen:

- waar de waterketen het water systeem raakt: naast de zorgplicht voor huishoudelijk afvalwater, introduceert de Waterwet gemeentelijke zorgplichten voor hemelwater en overtollig grondwater

- waar het regionale waterplan (provinciaal waterhuishoudingplan) tevens aangemerkt wordt als structuurvisie op grond van de Wet op de ruimtelijke ordening. Hiermee wordt op regionaal niveau een directe koppeling gelegd tussen water en ruimte.

Op het voorontwerp van de Waterwet is veel commentaar geleverd. Momenteel ligt het ontwerp voor advies bij de Raad van State. In de loop van het voorjaar zal duidelijk worden wat de regering met het commentaar en de uitgebrachte adviezen doet.

Meer informatie over dit onderwerp is te verkrijgen bij dhr. J. Kuitert van de provincie Fryslân, tel. 058 – 292 5357.

Geslaagde PBOW bijeenkomst met gemeenten

Op 8 februari 2006 boog het Provinciaal Bestuurlijk Overleg Water (PBOW) in brede samenstelling zich over de wateropgaven voor de komende jaren van provincie, waterschap en gemeenten. Centraal in deze bijeenkomst op het gemeentehuis in Drachten stonden het nut en de wenselijkheid van gemeentelijke waterplannen. Daarnaast werd de Kaderrichtlijn Water besproken. In 2009 moeten de plannen en maatregelen van de verschillende overheden klaar zijn. Afstemming daarbij is een 'must'. Ongeveer 80 bestuurders en beleidsmedewerkers van gemeenten, provincie, Wetterskip Fryslân, Waterschap Noorderzijlvest en leden van de Klankbordgroep Water namen deel aan de bijeenkomst.

Gedeputeerde Piet Bijman verwelkomde de aanwezigen en wees op het bijzondere karakter van deze PBOW-bijeenkomst. Bijzonder, omdat voor het eerst alle gemeentebesturen van Fryslân en het beheersgebied van Wetterskip Fryslân waren uitgenodigd, evenals de leden van de Klankbordgroep. De gedeputeerde schetste in het kort de bedoeling van het PBOW: een overlegplatform, ingesteld om het waterbeheer van de verschillende overheden in Fryslân zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. De gemeenten hebben in het PBOW een bijzondere positie. Voor bepaalde zaken is een beperkte vertegenwoordiging van de gemeenten voldoende, soms is de aanwezigheid van alle gemeentebesturen van belang.

Cirkel Watersysteem

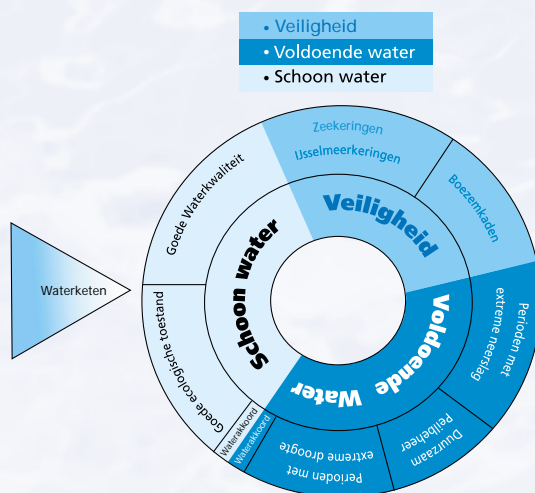
De gedeputeerde gaf inzicht in de tijdschema's voor de waterplannen die provincie, waterschap en de gemeenten (in welke vorm dan ook) de komende tijd opstellen. De wettelijke plannen van provincie en waterschap moeten de komende jaren worden vernieuwd. Op 22 december 2009 moeten die plannen klaar zijn, evenals het deelstroomgebiedsplan Rijn-Noord. Dat moeten de overheden op grond van de Europese Kaderrichtlijn Water maken. Gemeenten leveren hier een bijdrage aan. De bouwstenen voor die plannen kunnen worden uitgebeeld in cirkels voor het watersysteem en de -keten. De cirkel

Watersysteem bestaat uit (1) Veiligheid, (2) Voldoende water en (3) Schoon water. Elke taartpunt kan weer verder worden onderverdeeld. De waterketen is een afzonderlijke cirkel. Waar het water van de waterketen in- of uit het watersysteem stroomt, is sprake van raakvlakken. Dat gebeurt vooral bij het onderdeel 'Schoon water'.

Spoorboekje

Bij elk van de drie onderdelen worden op bepaalde momenten bestuurders gevraagd om een keuze te maken: de bestuurlijke beslistmomenten. Die momenten bij Veiligheid betreffen bijvoorbeeld Oevers en Kaden, het beheersplan voor primaire keringen (zee- en IJsselmeerkeringen). Bij 'Voldoende water' gaat het om de studie Berging en Afvoer van water in Fryslân. En bij 'Schoon water' om de goede ecologische toestand.

Vooral bij 'Schoon water' is de inbreng van de gemeente zeer belangrijk. Denk aan de zorgplicht riolering, de afkoppeling van regenwater, het gebruik van bestrijdingsmiddelen en de zwemwaterplaatsen. Het spoorboekje heeft al die bestuurlijke beslistmomenten op hoofdlijnen in een tijdbalk in beeld gebracht. Dat spoorboekje is aan alle aanwezigen uitgereikt en ook te vinden op www.fryslanleeftmetwater.nl.

Kort nieuws

Onderzoek 'vasthouden, bergen en afvoeren van water' afgerond

Wetterskip Fryslân heeft het onderzoek 'Vasthouden, bergen en afvoeren van water' afgerond. Het project is gestart in 2001 en het doel was om te onderzoeken welke maatregelen nodig zijn om wateroverlast in de toekomst zoveel mogelijk te voorkomen. De kans hierop wordt door klimaatverandering, zeespiegelstijging en bodemdaling steeds groter. Wetterskip

Fryslân geeft in het eindrapport 'Vasthouden, bergen en afvoeren van water voor het watersysteem Fryslân' aan welke maatregelen noodzakelijk zijn. Het rapport ligt vanaf 1 mei a.s. vier weken ter inzage op het kantoor van het waterschap in Leeuwarden en bij de gemeentehuizen in het beheersgebied van Wetterskip Fryslân. Iedereen kan zijn of haar reactie hierop geven. Het rapport kan worden gedownload via

www.fryslanleeftmetwater.nl of www.wetterskipfryslan.nl. Na de inspraaktermijn zal het Algemeen Bestuur van Wetterskip Fryslân een besluit nemen over de te nemen maatregelen, daarna gaat het naar de provincie.

Gemeentelijke waterambassadeur

Dhr. K. Talma van de gemeente Opsterland (e-mail: klaas.talma@opsterland.nl) is binnen deelstroomgebied >>

>> Rijn-Noord benoemd tot tijdelijke waterambassadeur voor de Friese gemeenten (er wordt nog gezocht naar een structurele invulling). Deze functie is een initiatief van VNG/VFG en het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. De waterambassadeur heeft als taak alle gemeenten te informeren, stimuleren en betrekken bij het in beeld brengen van de gemeentelijke wateropgave, voortvloeiend uit het Nationaal Bestuursakkoord Water. Ook coördineert hij de gemeentelijke inbreng in de stroomgebiedbeheersplannen. De individuele gemeenten blijven echter zelf verantwoordelijk voor de communicatie met Wetterskip Fryslân en de provincie Fryslân.

Bijeenkomst voor nieuwe raadsleden en wethouders

Op maandag 22 mei vindt er onder auspiciën van het Provinciaal Bestuurlijk Overleg Water een bijeenkomst plaats voor nieuwe raadsleden en wethouders. Deze avond is bedoeld om informatie te geven over wateronderwerpen die voor gemeenten van belang zijn. Bij deze nieuwsbrief vindt u alvast een informatief bulletin over Veiligheid, Voldoende Water en Schoon Water. De bijeenkomst vindt plaats in het gemeentehuis in Heerenveen en duurt van 17.00 tot 21.00 uur. Raadsleden en wethouders kunnen zich aanmelden via e-mail: a.d.bakker@fryslan.nl

Woensdag 31 mei: waterplannenmarkt

Op woensdag 31 mei wordt er vanaf 13.30 uur in De Lawei in Drachten een waterplannenmarkt georganiseerd voor wethouders en beleidsambtenaren van de Friese gemeenten en andere gemeenten die onder het beheer van Wetterskip Fryslân vallen. Tijdens de PBOW-bijeenkomst op 8 februari jl. in Drachten over het nut en de wenselijkheid van gemeentelijke waterplannen, bleek dat er behoefte is aan voorbeelden van en informatie over het maken van zo'n waterplan.

Effecten ander waterbeheer Lauwersmeer onderzocht

Het Lauwersmeer is het belangrijkste afwateringspunt van Noord-Nederland én een belangrijk natuurgebied. Op termijn wordt hier een ander waterbeheer gevoerd. De belangrijkste redenen hiervoor zijn zeespiegelrijzing en bodemdaling. Ook de wensen vanuit het natuurbeheer spelen een rol. Het Bestuurlijk Overleg Watervisie Lauwersmeer (BOWL) laat onderzoeken wat verschillende waterbeheeralternatieven betekenen voor natuur en gebruikers van het gebied. Het BOWL zal, mede op grond van het onderzoek, in de Watervisie Lauwersmeer de keuzes vastleggen voor het toekomstige beheer van het gebied.

Onlangs is het rapport van de tweede fase van dit onderzoek verschenen, waarin de diverse alternatieven en hun gevolgen voor waterbeheer, natuur, landbouw, recreatie en andere gebruikers diepgaand zijn onderzocht. Daarbij zijn zowel 'zoete' varianten, als varianten waarbij zout water wordt ingelaten, onderzocht. Uit de studie blijkt dat met de aanleg van kades en de bouw van gemalen diverse alternatieven mogelijk zijn op het huidige waterbeheer, zonder dat de veiligheid in het geding komt. De wijze waarop vervolgens het beheer wordt gevoerd bepaalt voor een belangrijk deel het natuurresultaat.

Zo blijkt het natuurvriendelijke alternatief 'gedempt tij', dat de voorkeur heeft van het Nationaal Park Lauwersmeer, alleen een positief natuureffect te hebben als er voor voldoende variatie in de waterstanden wordt gezorgd. Een gedempt getij dat varieert tussen vaste waterstanden is zelfs slecht voor de natuur, aldus de onderzoekers.

Een belangrijk probleem voor de natuur in het Lauwersmeer is de groei van wilgen, riet en andere ruige vegetatie, die het open karakter van het gebied aantasten en de aantrekkingskracht voor weide- en watervogels verminderen. Een ander waterbeheer is niet altijd afdoende om de bosopslag tegen te gaan. Voordat de Watervisie Lauwersmeer is afgerond, wordt er nog nader onderzoek gedaan naar natuurbeheersmaatregelen en de verdeling van zout water in het gebied. Na afronding van deze derde onderzoeksrunde zal naar verwachting eind dit jaar de Watervisie Lauwersmeer verschijnen.

Het onderzoeksrapport kunt u downloaden op : www.fryslanleeftmetwater.nl

Colofon

Dit is een uitgave van het Provinciaal Bestuurlijk Overleg Water, het PBOW. Hierin werken de provincie Fryslân, Wetterskip Fryslân en de 31 Friese gemeenten samen aan waterkwantiteit en -kwaliteit.

Nummer 2, april 2006

Eindredactie: Jorien Bakker, provincie Fryslân

Fotografie: diverse (o.a. gemeenten, Meindert van Dijk en Provincie Fryslân)

Vormgeving: dtp, provincie Fryslân

Druk: provincie Fryslân

Oplage: 1000

Adres:

Provincie Fryslân

T.a.v. Mw. J.A. Bakker

8900 HM Leeuwarden

E-mail: j.a.bakker@fryslan.nl

Telefoon: 058 - 2925080

provinsje fryslân
provincie fryslân

vereniging van
frïese
gemeenten